

Україна без бар'єрів: гендерна рівність

Гендерна рівність (рівність жінок і чоловіків) стосується рівних прав, відповідальності та можливостей жінок і чоловіків. Рівність не означає, що жінки та чоловіки стають однаковими, проте свідчить, що права, відповідальність та можливості людей не мають залежати від того, народилися вони жінками чи чоловіками.

Гендерна рівність передбачає, що інтереси, потреби та пріоритети і жінок, і чоловіків беруться до уваги, визнається, що жінки є дуже різними між собою, як і чоловіки. Гендерна рівність – це не виключно жіноче питання, вона має стосуватися та повністю залучати чоловіків, так само, як і жінок. Рівність між жінками і чоловіками є питанням прав людини та умовою і показником сталого людиноцентричного розвитку.

Дуже часто гендер плутають зі статтю, але між ними є різниця. Стать, або біологічна стать – це сукупність анатомо-фізіологічних ознак організму, яка дозволяє розрізнити у більшості організмів чоловічі й жіночі особини. Гендер належить до соціально-культурно сконструйованих очікувань щодо того, що означає бути жінкою чи чоловіком, включно з ролями, поведінкою, діяльністю та характеристиками, які певне суспільство вважає прийнятними для жінок та чоловіків (фемінінність і маскулінність). Фемінінність і маскулінність є набутими в процесі соціалізації і не описують сексуальну орієнтацію чи біологічну сутність.

Найкраще суть гендеру можна зрозуміти, якщо зайти в магазин іграшок, де є біло-рожева секція для дівчаток і різнокольорова для хлопчиків. У першій можна побачити ляльок, іграшкові будинки та кухні, дитячий посуд, візочки, у другій – різні машинки, літаки, пістолети, супергеройські костюми. Тобто дівчаткам з дитинства приписують те, що вони будуть майбутніми мамами, займатимуться домогосподарством, а хлопчикам – ролі захисників, пожежників, військових тощо.

Ось ці соціально закріплені ролі, поведінка, діяльність і характерні ознаки, які певне суспільство вважає належними для жінок та чоловіків, і є гендер. Ці характерні ознаки, можливості та стосунки будуються соціально і засвоюються в процесі соціалізації. Вони залежать від контексту, часу і мають властивість змінюватися.

Стосовно концепції рівності вирує багато дискусій. Дехто каже, що люди апріорі не можуть бути рівними, бо вже народжуються різними за набором характеристик, статтю, кольором шкіри тощо. У цьому і полягає різноманіття. Але воно не має стати на перешкоді розвитку потенціалу та якісному життю людини. Тож під рівністю мається на увазі те, що у кожної людини мають бути

забезпечені рівні права і можливості в реалізації цих прав: навчатися, працювати, відпочивати, вступати в шлюб (якщо вона того хоче) тощо.

Більше про спілкування без бар'єрів та складові безбар'єрності можна дізнатися у «Довіднику безбар'єрності» за посиланням <https://bf.in.ua/>